

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-utca 5. ■ Telefon-sz. 788.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona. Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Caillaux visszatérése Franciaországba.

Caillaux József, Franciaországnak volt miniszterelnöke, aki a háború végén börtönbe került, mert azzal vádolták, hogy az ellenséggel összeállást tartott fenn, visszatért a nyilvános életbe.

Ez a visszatérése — a „The Daily Graphic” szerint — részleteiben is ragyszabású volt. 2000 ember, köztük 250 képviselő és senator vett részt a lakomán, melyet tiszteletre rendeztek. — Caillaux nagy beszédet mondott mely szigorú vád volt Poincaré és segítőitársai ellen, amelyet francia-földön ritkán hallottak. — „Méltatlan dolog lenne — mondotta — elpanaszolni azt a sok szenvedést, melyet politikai ellenfeleim a multban nekem okoztak, midőn erőszakkal elhurcoltak.” — „Azok a férfiak, akik bennünket kormányoztak, egy pillanatra sem gondoltak a legyőzöttekkel való kibékülés nagy jelentőségére — mely olykor egyetlen szerencsés bevégzése egy nagy hadidramának. Láthatóan Franciaország elszigetelésére törekedtek nemcsak a szárazföldön, de még Angliától is, mellyel pedig épen most volt legszükségesebb a baráti viszony. Ők felelősek azért a pénzügyi krízisért, amely most Franciaországot elnyeléssel fenyegeti. A formula — „Németország tisztni fog” — végzetes következményekkel járt.” — A szövetségi közeli adósságokat illetőleg kijelenti, hogy egy kormány sem lehet eléggé szigorú azon emberekkel szemben, akik Franciaországot a hübéresség kapujáig vitték.

Caillaux nagy elismeréssel adózik Herriot-nak. „Ő az, — mondja — a ki a háború rémét elűzte, melynek árnyékát, amint Lloyd George kijelentette, Poincaré borította Európára.”

Ez a beszéd nemcsak a francia politikusokat döbbenetbe ejtette, hanem valószínűleg a nemzetközi helyzetre is mély következményekkel fog járni.

Kevés francia államférfiúnak volt érdekesebb pályafutása, mint amilyen a Caillaux-é. Most 62 éves. Mint fiatal jogász, közszolgálatba lépett és 1888-ban pénzügyi felügyelő lett. 1898-ban jutott be a képviselőházba s már egy év múlva pénzügyminiszter, mely tisztségét négy kormányban megtartotta. 1911-12-ben miniszterelnök, majd újból pénzügyminiszter. — 1914-ben lemondott, azoknak a támogatásokról, melyeket a „Figaro” ellene indított s amikor felesége a Figaro szerkesztőjét, Calmette-t lelőtte.

A háború kezdetén Caillaux a hadsereg pénzügyi intézője s mint ilyen 1915-ben hivatalosan Dél-Amerikában járt. 1917-ben Clemenceau rendeletére bebörtönözték azon vád alapján, hogy a németekkel tárgyalásokat folytat. 2 évi fogság után, 1920. februárjában a szenátus ügyét megvizsgálta, elmarasztalta s 3 évi börtön és polgári jogainak 10 évi

elvesztésével sújtotta. — Mult év novemberében kegyelmet kapott. — Caillaux a mai Franciaország legnagyobb pénzügyi tehetsége, — visszatérése a közéletbe éppen akkor

történik, mikor nagy szükség van az ő képességeire és remélik, hogy hazájának pénzügyi helyreállításában nagy szerepe lesz.

(K.)

Megjelent a rendelet a tisztviselők fizetési előlegéről.

Két részben utalják ki az előleget, mely összesen az egy havi fizetés háromnegyed része. — Kik kapják és kik nem kapják az előleget.

Budapest, március 5. A minisztertanácsnak 1925 február 20-án tartott ülésében hozott határozata alapján a kormány az 1925. évi 1400. M. E. sz. rendeletéről az

állami közigazgatási alkalmazott összes tisztviselő és nyugdíjra jogosított állást betöltő egyéb alkalmazottak, valamint a honvédség, vámország, folyamország havidíjasai és altisztjei, továbbá a csendőrség és rendőrség tagjai részére — akik 1925 március elsején tényleges szolgálatban állottak, — előleget engedélyezett.

Az előleg összege az érdekeltek részére az 1925. évi március elsején járt egy havi fizetésnek (havi díjnak, ha-

vi zsoldnak) 75 százaléka.

Az előleg két egyenlő részben kerül kifizetésre. És pedig első részlete 1925 március 15-én, második részlete pedig május hó 15-én.

A vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak, az Országos Munkás Biztosító Pénztár alkalmazottai, valamint a fizetést kiegészítő állami segélyben részesülő tan alkalmazottak szintén részesülnek előlegekben; az utóbbiak azonban csak kisebb összegben, minthogy az államkincstár csak egy részre terhel az illetékeknek.

Nem részesülnek az előlegekben a nyugdíjasok, özvegyek és árvaik, továbbá az állami üzemeknek alkalmazottai, valamint a községi és városi alkalmazottak.

„MacDonald is passzivitásba vonult.”

Magyar példa az angol parlamentben. — Egy kiutasított munkáspárti képviselővel kivonult MacDonald pártja is.

Londonból jelentik: Az Alsóház 254 szavazattal 119 ellenében elfogadta az elnöknek azt a javaslatát, amely felszólítja Kirkwood munkáspárti képviselőt, hogy hagyja el az üléstermet.

A kiutasítás oka az volt, hogy

Kirkwood állandóan zavarta Chamberlain beszédét.

A kiutasított képviselő engedett a felszólításnak, de vele együtt kivonult a munkáspártiak is, élükön MacDonalddal.

Smith főbiztos IX. jelentése is kedvező.

Jelentés a januári és februári állami gazdálkodásról. — A forgalmi és fogyasztási adók hozadéka emelkedik, az egyenes adóké fogy.

Megjelent a Nemzetek Szövetsége magyarországi főbiztosának IX-ik jelentése az 1925 január 1-től január 31-ig terjedő időről. Főbb vonásai-ban a jelentés a következőket tartalmazza:

A decemberivel szemben a lekötött bevételek januári eredménye 43.000 millió papirkorona, vagyis közel 3 millió aranykorona csökkenést mutat.

A bevétel még így is több, mint amennyit a szanálási terv előirányzott.

Jelentősebb csökkenés a dohányjövédéknél mutatkozik, aminek oka az,

hogy a decemberi bevételekben negyven milliárd papirkorona szerepelt, a Csehszlovákiának és Lengyelországnak eladott dohány ára fejében, ami természetesen nem ismétlődik hónaponta. Megállapítja a jelentés, hogy szakértő szerint a magyar dohányjövédék igazgatása szakszerű és kellőképpen erélyesen működik.

Az állam nyers bevételei január hónapban ismét jelentős emelkedést tüntetnek fel. A költségvetés irányszat szemben a tényleges eredmény 15 millió aranykoronával nagyobb. Az egyenes adók hozadéka, bár januárban is emelkedést mutatott, a költ-

ségvetési előirányzat alatt maradt, mint előzőleg is, minden hónapban. A forgalmi adó, illetékek és fogyasztási adók jövedelme ellenben a költségvetési előirányzatba felvett 105 millió aranykoronával szemben 141 millió aranykoronára rugott. A szanálási tervben ez a jövedelem csak 82 millió aranykoronával volt felvéve.

A februári költségvetési előirányzat szerint a felesleg 434.504 aranykorona. Ez a szanálási tervvel kapcsolatosan készült költségvetéssel szemben 11.017.837 korona többlettel jelent annak dacára, hogy az előirányzott kiadások 20 százalékkal emelkedtek.

A február havi kiadásokat az állam alkalmazottak lakbérének kívül 2,1 millió beruházási előirányzat is terhelte, amelyet a csepeli kikötő és kislakások építésére szántak.

Megállapítja a főbiztos, hogy az állami gazdálkodás eddig annyira eredményes volt, hogy az előirányzott hiány helyett végeredményben felesleg mutatkozik.

A Nemzeti Bank heti kimutatásai szerint január folyamán a bankjegy forgalom mintegy másfél százalékkal csökkent. A fedezet tekintetében január folyamán javult a helyzet, a mi annál örömdetesebb, mert a kiviteli idény elmúltával bizonyos visszaesés volt várható.

Csonkamagyarország 1924. évi külkereskedelmi forgalma az 1923-ik évihez összehasonlítva, a behozatal terén 66 százalékkal, a kivitel terén 70 százalékkal, a kereskedelmi mérleg passzívuma pedig 50 százalékkal növekedett.

A kiskereskedelmi árák indexe január folyamán alig mutat változást. A nagykereskedelmi árák indexe emelkedett; 1924. év végén 60 százalékkal magasabb volt aranyban — mint 1923-ban. A takarékbetétek örvendetes emelkedést mutatnak s a betétek főösszege a december 31-iki 231.397.087 aranykoronáról január hó 31-ig 246.632.524 aranykoronára emelkedett. Amely örvendetes ez a jelenleg, olyan szomorú, hogy a munka nélküliek száma is emelkedést mutat, amely emelkedés január végén decemberrel szemben mintegy 10 százalékkal.

A beregmezei Ardó-hegyből vulkán lett.

A nép körében nagy a riadalom.

Prága, márc. 5. Az ungvári Uj Közlöny hirdetése szerint az elmúlt héten észlelt ruszinszki földrengés vulkánikus eredetű. A lakosságnak amaz észleletére, hogy a földrengés folytán a beregmezei Ardó-hegy elváltozásokat szenvedett Prágai geológusok szállottak ki a hegy megvizsgálására. A vizsgálat megállapította, hogy a hegy bezejében valóban megkezdődött a tűz a munkát és nem lehetetlen, hogy ki fog történni. A nép körében hihetetlen az ijedelem. Több falu elköltözni készül.

Scitovszky külügyminiszter szabadságra ment, Walkó Lajos helyettesíti.

Budapest, március 5. A kormányzó a miniszterelnök elterjesztésére nagykeri Scitovszky Tibor dr. külügyminiszternek egészségi állapota helyreállításáig szabadságidőt engedélyezett és erre az időtartamra a külügyminisztérium ideiglenes vezetésével Walkó Lajos kereskedelmi minisztert bízta meg.

Még mindig tartja magát a hír, hogy Scitovszky Tibor véglegesen elhagyja a külügyminiszteri széket.

Utódául egyesek Zichy-Rubidó báró londoni magyar követ nevét hozták forgalomba és ugyanekkor a londoni követ utódául Kállay Tibor volt pénzügyminisztert emlegetik. Beavatott helyen úgy halljuk, hogy Zichy-Rubidó báró okvetlenül megmarad londoni követnek, egyébként is visszahívása, tekintettel a diplomáciai formákra, szinte lehetetlen, mert Zichy-Rubidó csak a múlt hónapban nyújtotta át a kormánynak megbízólevelét.

„Deutschland über alles“ hangjai mellett temették el a német birodalmi elnököt.

Heidelberg, március 5. Az elhunyt birodalmi elnök földi maradványait szállító vonat, amelyen többek között a birodalmi kancellár, a birodalmi honvédelmi miniszter és a birodalmi gyűlés tagjai utaztak, ma délelőtt érkezett Heidelbergbe.

Az egész ut folyamán minden utcákban érintett állomáson sűrű embertömegek mondták utolsó istenhozzadót a halott birodalmi elnöknek.

Heidelbergben a közelebbi és távolabbi környékről igen sokan jelentek meg a temetésen, akik Heidelberg városának lakosaival együtt sorfalat állottak a temetőhöz vezető úton.

A sírnál dr. Helbach bajor állami elnök méltatta az elhunyt hazája szülőföldjében szerzett érdemeit és ünnepelte őt mint a köztársasági birodalmi államfő minaképét.

Müller Franken birodalmi gyűlési

A nemzetgyűlés megszavazta az új sportadójavaslatot.

Megkezdtek az appropriáció vitáját.

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés tegnap ülésén egész sereg kisebb javaslat letárgyalása után áttértek a testnevelésről szóló törvény kiegészítésére vonatkozó javaslat tárgyalására. Az előadó után

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter

szólal fel. Igen fontos szempont a testnevelés népszerűsítése, általánosá váló tétel. Ezt a célt szolgálja a testnevelési alap, amelynek mostanáig nem állt megfelelő fedezet rendelkezésére, céljainak szolgálatára. Mindenek előtt a következő szempontokat kell szem előtt tartani: első sorban a nemzeti stadion felépítését, azután az olimpiászra való előkészületeket.

Négy év áll rendelkezésre az olimpiászra való előkészületekhez, de ezeket az előkészületeket nem az utolsó évben kell megtenni, hanem tervszerű kiépítéssel és elosztva az egész rendelkezésre álló idő alatt.

A harmadik feladat

a testnevelési főiskola létesítése.

Igen fontos az egész sport fejlődésére nézve, hogy a jövő tornatanárai hogyan képezhetnek ki.

A magyar nemzet szempontjából természetesen valamennyi sport fontos, de azt hiszi, hogy a népszerű és jövedelmező sportoknak kell meghozni azt az áldozatkészséget, hogy ezek az egész nemzet szempontjából fontos összes sportágak megfelelően fejlesszenek. A javaslat a kultusz miniszternek bizonyos felügyeleti jogot biztosít. A testnevelési tanácsban nem volt meg a miniszternek a kellő befolyása, ezért volt szükség arra, hogy az új javaslat ezt a felügyeleti jogot express verbis megadja a miniszternek. Mindezekben az érdekek kéri a javaslatnak általánosságban elfogadták.

A részlets tárgyalásnál az első szakaszhoz Petrovác Gyula előadó módosító indítványt terjeszt be, amely ugy szól, hogy a sport mérkőzéseknek befizetett összegből mindenek előtt a nemzeti stadion felépítésére, azután az olimpiász előkészítésére és végül a sport egyesületek tá-

képviselő kiemelle, milyen súlyos veszteséget szenvedett a szociáldemokrata párt a birodalmi elnök elhunytával.

Miután a munkás dalárda előadta a Nép fia c. dalt, elhangzott a temetést végző lelkes beszéde, majd elhelyezték a koporsót a fenyőgalyakkal borított kriptában.

A zenekar ezalatt a Deutschland, über alles nemzeti dalt játszotta.

Berlin, márc. 5. A szakszervezetek parancsára Berlinben ma délelőtt a villamosok, autbuszok, bérautók, magánautók, továbbá a földalatti vasút és a városi vasút kocsijai pontban 11 órakor megállottak. A főbb utvonalakon járó művek végeláthatatlan láncba torlódtak össze. 5 perccel később a rendőrök jelt adták a továbbhaladásra.

ban és a részletes vita alapján való elfogadását. (Nagy taps a jobb oldalon.)

Az első felszólaló Gschwindt Ernő. Agódmát fejezi ki a javaslattal szemben és attól fél, hogy a labdarugó sport további fejlődését fogja megakadályozni a kontemplatív adózás. Szerinte nagyon valószínűtlen, hogy a nagyhatalmak a megcsontított Magyarország fővárosát fogják olimpiász színhelyül választani. — Teljesen felesleges, hogy most négy éven át legyen ilyen súlyos megadóztatás a legközelebbi olimpiász céljaira. Különbséget kell tenni professzionista és amatőr között. Erre is ki kell terjeszteni a javaslatot. A professzionista sportolók sem itt, se másutt nem teszik kockára egészségüket, ha nincs kellően megfizetve. Mindenki akkor sportol, amikor éppen akar s ezért teljesen felesleges az ugynevezett tilalmi idő. Általában nem híve a nagyfokú állami beavatkozásnak a sport terén. A Testnevelési Tanácsnak igen hatalmas összeg állana rendelkezésére az ugynevezett totalizátor-adóból.

Petrovác Gyula előadó válaszló Gschwindt Ernő felszólalására. Az egyesületek saját bevallásuk szerint 67 és fél százalékos számitanak költésekre a bruttó jövedelemből. Ha ehhez hozzácsapnak még 8 százalékos adót, az még nem borítja fel az egyesületek számításait.

Petrovác után a javaslatot általánosságban elfogadták.

A részlets tárgyalásnál az első szakaszhoz Petrovác Gyula előadó módosító indítványt terjeszt be, amely ugy szól, hogy a sport mérkőzéseknek befizetett összegből mindenek előtt a nemzeti stadion felépítésére, azután az olimpiász előkészítésére és végül a sport egyesületek tá-

mogatására biztosítottassanak bizonyos összegek.

Gschwindt Ernő: Módosítást ajánl — amely szerint az 500 aranykorona adómentességi minimum ezer aranykoronára emeltessék.

Buday Dezső ugyanilyen értelmű módosítást ajánl.

A Ház a szakaszt eredeti szövegében. — Petrovác indítványával együtt fogadta el.

A további paragrafusokat vita nélkül fogadták el.

Áttértek ezután az appropriációs javaslat tárgyalására.

Ernst Sándor az első felszólaló. — Kritiszálja a pénzügyi kormányzást. Az inflációs korszak után a szanálás

korszaka következik. Az adókat némi osztályoknál olyan magasra emelték, amilyenre emberileg csak lehetséges volt. A pénzügyminiszterekkel szemben aggodalmak vannak az adók tekintetében; a pénzügyminiszter teóriái soha sem azonosak a nemzet, a nép érdekeivel. Ausztriában folyton rosszabbodnak a gazdasági viszonyok. Attól tart, hogy a szanálás második vagy harmadik esztendejében mi is el fogjuk érni az ausztriai rosszabb állapotokat. — Németország helyzete sokkal kedvezőbb, mint a miénk. Németország már felelegetekkel rendelkezik.

Beszéde végén az orosz szerződés ellen beszél.

Legközelebbi ülés holnap.

Vázsonyi „polgári diktatúráról” beszél.

Budapestről jelentik: A Magyar Kereskedelmi Csarnok tegnap este rendezte második társas vacsoráját, melyre több politikust is meghívtak vendégül, akik közül többen felszólaltak, így Vázsonyi Vilmos is, aki egyebek közt ezeket mondta:

— A szociálistákkal való együttműködésnek s man akadályai nincs. Nem értem miért idegenkednek ma a szociálistáktól, mikor 5 évvel eze-

lőtt együtt működtek velük a parlamentben és a kormányban.

Neki ép oly kevésbé kell a polgári diktatúra, mint a boisevizmus. Igenis van a szociálistákkal paktumuk. Ők a mérsékelt szociálistákkal szöveteztek a szélsőséges szociálistákkal szemben. Azt akarják, hogy a munkások polgárokká váljanak s a polgárok munkásokká. Utána Rupert szöleit fel.

Védő és terhelő nyilatkozatok Leirerről.

Milyen gyanuokok alapján tartóztatták le az apát. — Leirer Lőrinc 20 milliót tűzött ki a gyilkos kézrekerítőjének.

Budapest, márc. 5. Leirer Lőrinc ma már az ügyészségi fogház lakója. Drámai jelenetek játszódtak le közte és védőjének találkozása közben. Az öreg Leirer esküdözve hangoztatja értatlanságát. Azt mondja, hogy rágonásig szerette gyermekeit, különösen Amáliát.

20 millió korona jutalmat tűzött ki a gyilkos nyomravezetőjének.

Munkatársunknak alkalma volt beszélgetni védőjével, dr. Sándor László volt főkapitánnyal, aki a következőket mondotta a szenációs bűnügyről:

— Leirer Lőrinc védelmét hozzátartozóinak kérésére tegnap vállaltam el. — Engem — mondja Sándor László dr. — bármennyire ismerem is a régi idők szenációs bűnügyeit egy kissé meglep az a feltűnően önérzetes viselkedés, amelyet az öreg Leirer Lőrinc tanusít.

Természetesen az ügy érdemi részéről határozott véleményem nem tudok adni, mert hiszen senki se lát bele Leirer Lőrinc lelkébe.

Anyi tény, hogy Leirer ellen ezideig semmiféle komoly tárgyi bizonyítékot nem sikerült produkálni, azonban miután a perrendtartás úgy rendelkezik, hogy egy bűnügyben a pos gyanuokok alapján előzetes letartóztatásba lehet helyezni a gyanúsítottat, a rendőrség perrendszerűen járt el, amikor Leirer Lőrinc letartóztatását fogatosította.

Munkatársunk ezután dr. Horváth Antal rendőrfőtanácsos véleményét kérte ki Leirer Lőrinc ügyében. A rendőrfőtanácsos — a következőket mondotta:

— Leirer Lőrinc ellen tényleg vannak súlyos gyanuokok. Nagyon súlyos gyanuoknak látszik az a körülmény, hogy

feltűnően emlékszik azokra a decemberi napokra, amelyeknek időformán semmi közük sincs a december 22-ik tragikus eseményhez, azonban éppen december 22-re nem sikerült tökéletes alibit igazolnia.

Ezt az alibit 3-4 megbízható tanuallomásával támasztja alá, akiket Leirer Lőrinc előzően különböző szivességekre kért, azonban kivétel nélkül mind december 22-én csak az esti órákra tudja alibijét bizonyítani.

A rendőrség véleménye szerint azonban Leirer Amália meggyl-

kolása este 6 óra előtt történt. Rendkívül fontos momentum annak az újságkihordónak a vallomása, aki a Pester Lloyd esti kiadását be dobta a konyha ablakba.

Ezt az újságpéldányt nem a konyhában, hanem a szobában találták meg. A rendőrség előtt ilyen formán kétségtelennek látszik, hogy valaki járt a szobában és ez a valaki az újságot bevitte a szobába.

Igen fontos gyanuok még, hogy Leirer Lőrinc többször hangsúlyozta, hogy súlyos vesebaja van,

holott kétségtelenül megállapították, hogy sohasem szenvedett vesebajban és egészségi állapota kifogástalan,

legfeljebb azok a tünetek észlelhetők rajta, amelyek majdnem minden idősebb emberen tapasztalhatók. — De ezenkívül még sok apróbb momentum merült fel, amelyek együttesen súlyos gyanuokot jelentenek.

Leirer Lőrinc ma délután fél 2 óra kor magához kérte védő ügyvédjét, Sándor Lászlót, akivel közölte azt az óhaját, hogy minthogy az eddig folytatott rendőri nyomozás csak terhelő adatokat produkált ellene — arra kéri, bármennyi pénzbe is kerüljön,

járjon el Krecsányi Kálmán volt detektívőrnél és kérje meg, vegye kezébe a Teréz-körtúli rejtély ügyét és magánúton folytassa le a nyomozást.

Leirer Lőrincnek a Markó-utcai kir. ügyészség fogházába való átszállítása délután 3 órakor történt. A főkapitányságról ugyanabban az időben küldték át az ügyészségre azt a hatalmas aktaacsomót, amely a Leirer ügyből támadt és amelyet most vizsgálóbíró fog áttanulmányozni.

Ezzel az aktuális tulajdonképpen le is záródott a Leirer-ügy a rendőrségen és Leirer Lőrinc további sorsa most már az ügyészségen fog eldőlni.

A rendőrség most már csupán annyiban foglalkozik az ügyvel, hogy folytatódagosan

még megvizsgálják mindazokat a nyomokat, amelyek még alkalmasak egyes adatok megrögzítéséhez, hogy ezzel is lehetőleg közelebb jussanak az igazság felderítéséhez.

A kereskedelmi és iparkamara felterjesztése az adóbevallásokról szóló rendelet egy sérelmes pontja ellen.

A kereseti adó, továbbá a jövedelem és vagyonadó bevallások tárgyában megjelent rendelet 7-ik §-ának 4-ik bekezdése a következőket mondja:

„Az az adózó, aki gazdasági (üzleti) évet szeptember 30. előtt zárja le, az 1924 naptári év adóköteles jövedelme alapján adózik.”

Mint hogy ez a pont ellenkezik az általános kereseti adóról szóló törvény rendelkezésével, amely általános elvül azt mondja ki, hogyha az üzem gazdasági éve a naptári évvel nem azonos, az adót az adóévet megelőző naptári évben lezárt gazdasági (üzleti) év eredménye alapján kell követni s minthogy ugyanezt mondja ki a jövedelemadóról szóló törvény is, a kamara felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez hogy a régi és a törvénynek is egyedül megfelelő rendet állítsa vissza.

A felterjesztés alapos indokolással küldte fel a kamara.

Apósának gyilkosa a tába előtt.

25 évi fegyházra ítélték.

A debreceni ítélőtábla felebbezések folytán ma délelőtt tárgyalta a büntügyet. A tárgyalást dr. Oldh Miklós kuriai bíró tábla elnöke vezette. A vádat dr. Vattay József főügyész képviselte, Kiss László vádlottat a miskolci törvényszék fogházából börtönőr kíséretében megbilincselve elővezették a mai fő tárgyalásra.

A gyilkosság előzménye az, hogy Kiss László néhány évvel ezelőtt feleségül vette Szabó Zsófiát id. Szabó Bálint leányát. Szabó Zsófia édesapját mindig titkon pénzzel és élelmiszerekkel segítette. Ezt egy alkalommal megtudta Kiss László és szót feleségének, akivel akkor nagyon összeveszett. Ettől kezdve állandóan veszekedett Kiss László apósával és feleségével s ezért határozta el a gyilkosságot.

A debreceni ítélőtábla a perbeszéd megkérdezős után a törvényszék ítéletét helybenhagyta. A felek a helybenhagyó ítélet miatt a kuriahoz fellebbeztek.

A román külügyminiszter mosakodik.

Bukarest (Orient Rádió), március hó 5. A szenátusban Toni Iliescu szenátor interpellációt intézett a külügyminiszterhez, ama kijelentései tárgyában, amelyeket a magyar külügyminiszter legutóbb tett a magyar nemzetgyűlésen. Duca külügyminiszter az interpellációra válaszolva sajnálkozásának adott kifejezést, hogy Szeitovszky Tibor magyar külügyminiszter bizonyos állításokat hangsúlyozta a kisebbségek kivándorlásával kapcsolatban, amelyek nem felelnek meg a valóságnak. Románia — mondotta Duca külügyminiszter, — jó viszonyban óhajt élni Magyarországgal, de ez a viszony nem állhat fenn, ha Budapesten a tények mindenféle céltartozás értelmében alapján azzal fenyegetőznek, hogy panasszal fordulnak a nemzetek szövetségéhez. Egyébként a román kormányt, amely bármikor be tudja bizonyítani, hogy a romániai kisebbségek milyen liberális elbánásban részesülnek, ilyen fenyegetések hidegen hagynak.

Hirdessen lapunkban.

Márciusi havazás.

Debrecenben és az ország nagyrészében havas eső esett Javult a vetéshelyzet.

A tavasznak indult március, amint az ideai szélsőes időjárás mellett várható volt, meghozta az őszi esőszelont. Az egész országban megindult a bőséges esőzés, amely előreláthatóan helyre fogja hozni a vetéshelyzetben azokat a károkat, amelyeket az eddigi szokatlanul száraz idő okozott. A gazdák körében a legnagyobb örömet keltette az idő kedvező változása, mert ha valamikor volt köszönet az esőben, akkor most van. A csapadék minden milliméterje sokszázmillió forint értékű mezőgazdaság számára és a jövő kilátások is a legkedvezőbbek.

Az ország egyes vidékein s így Debrecenben is a süllyedő hőmérséklet mellett az eső kisebb havazásba ment át és a földeket vékony hóréteg fedi, amely az éjjeli fagygal szemben kellő védelmet nyújt, de nagy örömet szerez azoknak, akik hisznek a márciusi hó szépitő erejében.

Az esőhelyzetről érkező jelentések alapján a Meteorológiai intézetnél a következőket mondták:

— A légnyomás keleten süllyed, —

lyugaton magas és így a nyomáskülönbség nyugat-keleti irányban hat, ami szeles, hidegebb időt biztosít. A légáramlás eljutott Magyarorszáig és a hideg északnyugati szelek továbbra is állandósítják az időjárás normális hűvös jellegét.

— A hőmérséklet jelentősen süllyedt és ma már nagyjában 0 fok körül van. — Az eső az idő hidegebbre fordulása következtében a délelőtti órákban az ország egyes részein kisebb havazásba ment át. A hó mennyisége azonban legtöbb helyen nem volt mérhető, mindössze Salgótarjánból jelentettek 2 centiméteres hóréteget. Nyomokban fordult elő a hó Keekeméten, Turkevén, Kaposváron és Szegeden, azonkívül több helyen havas eső indult meg.

Az ország minden részéből örvedes hírek érkeznek a vetéshelyzet javulásáról. — A kiadós, egyenletes esőzés a talajt teljesen feláztatta és az őszi vetések fejlődése jelentősen meggyorsult, úgy hogy a terméskilátásokhoz fűzött aggodalmak nem bizonyultak jogosaknak.

Felkérédzt a kocsira, aztán lelőtte a kocsist.

A tettest elfogták.

Budapestről jelentik: Az éjszaka Csizmarik Mihály adonyi születésű 39 éves kocsis a pes környéki Garda közszépből kocsin a Központi vásárcsarnokba halat szállított.

Utközben felkérédzt egy katona a kocsira. Mikor Budapestényt elhagyta, a katona Manlicheréből rálőtt a kocsira, aztán elmenekült. A golyó Csizmarik arcán hatolt be és jobb oldali részén jött ki.

A lövésre a lovak megvadultak, a kocsis eszméletlenül hanyatlott a kocsiba. A vágató lovak a Fehérvári-utca 108. sz. alatti kocsmánál álltak meg, ahol Gszmarikot eszméletlenül megtalálták. Beszélgettek a Rokusba.

A budafoki rendőrség még az éjszaka jelentést tett a főkapitányságra hogy ott elfogták a tettest Prei székő katoná személyében.

Egymilliárdra volt bebiztosítva a meggyilkolt Leirer Amália lakása.

Kerstens ügyvédje betöréses kárt jelentett be.

Meggyilkolták Leirer Amáliát és a közvélemény még léleket visszafojtva várja a rémregény új fejezetét, a mikor már felbukkannak a gyilkossággal kapcsolatos anyagi bonyodalmak, melyek kiesnek a dráma kereteiből, melyek már a polgári élet hét köznapjait ügvi.

Több mint egy évvel ezelőtt Leirer Amália biztosította az egyik legnagyobb biztosítótársaságnál lakása minden ingóságát betöréses lopás ellen százmillió korona értékben. Később, mikor lakásán egyre nagyobb értékek halmozódtak, új biztosítást kötött és a 100 millió fölül lakását még

30.000 effektív holland forintba biztosította,

ami magyar koronákban 990 milliót jelent. A biztosítás díját éppen most januárban kellett volna fizetnie, tehát a fizetési felszólítás is ott hevert azok közt a porlepett, felbontatlan levelek között, melyeket a lakás felnyitásakor az ajtóban találtak.

Most Kerstens Teodor, mint a meggyilkolt Leirer Amália egyetlen örököse,

betöréses kárt jelentett be ügyvédjével a biztosítótársaságnál felsorolva a bejelentésben mindazokat a tárgyakat, melyeknek eltűnését a rendőrség megállapította. A kárnak összességében feltüntetése nincs benne a bejelentésben.

A biztosítótársaság ebben az ügyben természetesen arra az álláspontra helyezkedik, hogy

a kárösszeg mindaddig ki nem fizethető, míg meg nem állapít.

ják, hogy Leirer Amáliánál betörés történt-e?

Ugyanis a rendőrség betörésre egy pillanatig sem gondolt, olyan föltevés sem volt eddig, hogy a tettes erőszakkal hatolt volna be a lakásba.

Olyan irányban is haladt már a nyomozás, hogy nem is rablógylókosságot történt, hanem az eltűnt tárgyakat csak azért vitték a lakásból, hogy a rendőrséget megtéveszték és ilyen esetben természetesen

a biztosítótársaság nem fizet.

A felek tehát várakozási álláspont-ra helyezkednek ebben az ügyben miután míg a nyomozás ki nem bogoza, az a rejtélyes gyilkosság részleteit és körülményeit és meg nem állapítják — egy betörés történt-e Leirer Amáliánál vagy sem.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

darab	Vétel	kiadás
Dollár	71910 K	72540 K
Angol font	344000 K	347000 K
Holland forint	28580 K	2-856 K
Francia frank	3691 K	3715 K
Svájci frank	13815 K	13969 K
Léva	516 K	524 K
Cseh korona	2120 K	2146 K
Lira	2915 K	2933 K
Lei	358 K	360 K
Dinár	1143 K	1165 K
100 n. márka	17015 K	17179 K
Lengyel márka	13815	13969
Osztrák korona	10200	10260

A hadikölcsönök valorizációját követelik.

Budapestről jelentik: A hadikölcsönök tíz százalékos valorizációját kérték a hadikölcsön érdekeltek szövetségének mai beadványában. A kik később vettek kötvényeket, azok számára 3 százalékos valorizációt kérnek. A valorizáció évi 15 millió aranykoronával terhelné meg a költségvetést. Pénzügyi körökben számítanak arra, hogy a valorizációs törvényjavaslatok tárgyalása során napirendre kerül a hadikölcsönök valorizációja is.

Tisztviselők nyaralattási akciója.

Értesülésünk szerint az idén nagyobb arányban kiterjesztik a közszolgálati alkalmazottak nyaralattási akcióját. Míg tavaly mindössze 350 köztisztviselő vehetett részt az olesó nyaralásban a kenesei üdülőtelepen, addig az idén ezt a létszámot lényegesen felelelik, még pedig úgy, hogy a nyaralattási akcióba bekapcsolják Balatonkenesén kívül Parádót és Hévizet is, esetleg még Balatonlellet.

Nagy Emil hazatért Londonból.

Budapest, március 5. Nagy Emil, volt igazságügyminiszter londoni tartózkodásából tegnap érkezett haza és délelben megjelent a nemzetgyűlés folyosóján, ahol volt egységspárti kollégái melegen üdvözölték. Munkatársunknak alkalma volt beszélgetni a volt igazságügyminiszterrel, aki londoni tartózkodásáról így nyilatkozott:

— Nyolc hónapig tartózkodtam Londonban, ahol politikai, jogi és közgazdasági kérdésekkel foglalkoztam. Diák voltam. Egyszerűen életem és állandóan tanultam. Kintinően elsajátítottam az angol nyelvet és minden eredetiben olvastam. Gyakran hallgattam végig az alsóház és a felsőház üléseit, de legtöbbet a bíróság tárgyaló termében fordultam meg, ahol a tárgyalások menetét figyeltem.

Munkatársunk végül megkérdezte Nagy Emilt, hogy az aktív politikában részt óhajt-e venni. Mire a volt igazságügyminiszter így válaszolt:

— Egészen természetes, hogy már a legközelebbi napokban bele kapcsolódom a napi politikába. Azért tanultam, hogy tanulmányaim eredményét idehaza értékesítem. Élénken részt fogok venni egy a választójogi javaslat, mint a főrendiház reform vitájában.

Szántógép bemutató.

A Debreceni Gazdasági Egyesület folyó hó 3-án, kedden szántógép bemutatót rendezett a Nyulási kísérleti telepen. Ekkor 2 gép, a Fordson és a Doering petroleum-tractorkok szántottak. — Folytatásként a Cormick — mely eredeti Cormick kével van ellátva — folyó hó 7-én, szombaton délután lesz ugyanazon területen szintén szántás közben bemutatva.

A
Baksör
csapolást
a
Gambrinus
már
megkezdte
A „Debrecen”
telefon száma 1789.

Beethovennek, a III. szimfónia megalkotására nagy Napoleon tróni imádata adott inspirációt.

A hatalmas zenei művet a budapesti filharmoniai társaság 50 tagu zenekara március 15 én mutatja be Debrecenben.

A m. kir. Operaház zenekarából alakult budapesti filharmoniai társaság március 15-iki hangversenyének fénypontja Beethoven III-ik szimfóniája lesz.

Beethoven harmadik szimfóniájának (Es-dúr, op. 55.), a Simfoni „Eroica”-nak keletkezési éve 1803. Első nyilvános előadása 1805. április 7-én volt. Ebben a szimfóniában lép először az igazi Beethoven és az első tétel második részében van harminchat csodálatos ütem, amelyek fordulópontot jelentenek a nagy mester művészi fejlődésében. A szimfónia eredetileg Napoleon számára és Napoleonról készült. Mint annyi más kortárs, Beethoven is rajongott a nagy hadvezérért. A hősi szimfónia eszméje már évek óta foglalkoztatta. Mikor 1798-ban Bernadotte tábornok, a francia köztársaság követe Bécsben tartózkodott, Beethoven megismerkedett vele és az ismeretség a fiatal zeneszerzőt Napoleon-imádatra ragadta. A tábornok elbeszélései alapján tanulta meg Beethoven tisztelni Napoleont, nem a személyt, hanem a minden ellentétet letörő, vég telen energiájú férfit, aki a forradalmi lázban élő Franciaország viszonyait békésen rendezte. Beethovennek rendkívül tetszett ez a nagyszabású ember, aki nem vágyik koronára, holott csak a kezét kellene kinyújtania utána, hanem mint polgár, mint konzul akarja szolgálni hazáját.

Nagy örömmel fogadta tehát Bernadotte eszméjét, hogy zenekölteményt írjon Napoleon tiszteletére. A munkát már 1801-ben megkezdte és először a gyászindulót írta meg, — majd a finálét, 1803. nyarán pedig megírta az első tételt és a Scherzót, 1804. tavaszán készen volt a teljes szimfónia, amelynek címe „Buonaparte” volt. Időközben Napoleon császárrá koronáztatta magát. Mikor Beethoven erről értesült, magánkiül volt dühében. Szimfóniája kéziratáról letépte a címlapot, összeszaggatta és így kiáltott fel: „Hiszen ez is csak egy közönséges ember! Most aztan lábba fogja tiporni az emberi jogokat, mert csak nagyravágás hevíti: most a többi ember fölé helyezi magát és zsarnok lesz!” Hallani sem akart többé Napoleontól és művének ezt az új címet adta: „Hősi szimfónia egy nagy ember emlékének ünneplésére”.

Ez a „hősi” megjelölés miatt Wagner is helyesen jeyzi meg híres programgyarazatában, sok helytelen lényzetbeállításra adott alkalmat, sőt megfogalmazta magát Wagnert is, akárcsak a legtöbb magyarázó, akik a Beethoven-adta második címhez ragaszkodva teljesen figyelmen kívül hagyják, hogy a szimfónia már kész volt, amikor a mester letépte partitúrájáról a címlapot és ezzel megfosztotta művét eredeti programjától, Bonaparte neve és alakja volt ez a program és ha ezt nem tévesztjük szem elől, tisztán láthatjuk, milyen ellentmondás van a cím és tartalom között. — A III. szimfónia alaphangulata egyáltalában nem hősi, csak mellékesen az néhány részletében, ellenben véges végig patétikus a hangulata. A szó igazi értelmében csak a második tétel fedi a „hősi” megjelölést, a híres gyászinduló és valószínűleg ez indította Beethoven a cím megválasztására.

A hatalmas darabot 50 tagu zenekar fogja játszani Tittel Bernát, az opera karnagyának vezetése alatt.

KITÜNO TEJSZINHABOS KÁVÉ
Sebőknél, Kossuth-u. 22.

Kérje mindenütt
„Debrecen”-t.

A város tennispályákat akar építeni a Nagyerdőn.

Kiépítés előtt a katonai céllövölde.

A város tulajdonát képező nagyerdői tennispályák bérlete a most mult 1924. év végével lejárt. A városi tanács megbízásából dr. Csürös Ferenc kultúratanácsnok tárgyalásokat kezdett az eddigi bérlőkkel a bérletmeghosszabbítás ügyében. A tegnapi tanács ülésén előterjesztett jelentése szerint 3 pályabérlő hat évre szóló meghosszabbítást szeretne kapni. A tanács árverés mellőzésével évi 105 aranykorona bér ellenében átadta a pályákat az eddigi bérlőknek.

E tárgyalás kapcsán dr. Csürös tanácsnok betértesztette Pohl főfektésznek a városi tanács egy korábbi felszólítására készített javaslatát arról, hogy az egyre fokozódó szükség kielégítésére a Nagyerdő melyik részén építsen a város új tennispályákat. A főfektész javaslata szerint legalkalmasabb volna a cukrászda mögött a fűrdőig 60 méter

szélességben húzódó terület, melyre beton vagy aszfalt burkolattal kitűrt pályákat lehetne építeni. A tanács a beton és aszfaltborítást nem találta a nagy költség folytán célravezetőnek s a terület ellen is kifogásai vannak. Az a vélemény alakult ki, hogy a sámsóni dombokra kitelepítés előtt álló jelenlegi katonai céllövölde területe lenne tennispályák építésére legkínálkozóbb.

A céllövölde kitelepítéséig a tanács nem foglalkozik érdemlegesen az ügygel. — Az építkezés elhalasztása mellett szól még, nézetünk szerint, az a körülmény is, hogy a város mai anyagi helyzetében, mikor a legszükségesebb közcélakat is csak lefokozott mértékben tudja kielégíteni, nem áldozhat luxus célokra, melyeknek a közérdekkel vajmi kevés nexusa van. A szanálást nem lehet tennispályák építésével kezdeni.

A telefonmizériák az új postapalota felépítéséig nem szüntethetők meg teljesen.

A város sürgeti az új postapalota felépítését.

A városi közigazgatási bizottság mult hétnapban tartott ülésén dr. Fejér Ferenc szóvá tette, hogy a telefonkapcsolások körül rendkívül sok kellemetlenség van kitéve a beszélő. Akkor Puskás Kálmán műszaki főtanácsos megígérte, hogy az enomáliák kiküszöbölése érdekében közben fog járni a postaigazgatóságnál. A bizottság tegnapi ülésén referált Puskás főtanácsos eljárása eredményéről. Bejelentette, hogy a telefonmizériák oka a berendezés elavult voltában keresendő. A mai központi berendezést husz évvel ezelőtt hozták Fiuméből mint kimustráltat. A mai

helyiség annyira szűk. — folytatta Puskás főtanácsos — hogy a berendezés kicserélésére és nagyobb, modernebb központ szervezésére mindaddig nem lehet gondolni, míg a régóta tervezett új postapalota fel nem épül. A mizériák megszüntetéséről nem lehet addig beszélni.

A bizottság vegyes érzelmekkel fogadta a kielégítőnek éppen nem mondható referátót s Puskás főtanácsos indítványára elhatározta, hogy a kormánytól megsürgeti a postapalota felépítését.

„Elvonják rendeltetésüktől a kórház épületeit, az odautalt betegeket pedig hely hiánya miatt nem veszik fel.”

Két pavillont lakássá alakították át. — Kórházi szemét az utakon. — A hastífuszos megbetegedések csökkennek, a gümőkórosok emelkednek. — A közigazgatási bizottság ülése.

A városi közigazgatási bizottság tegnap délután tartott ülésén dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos a következő tartalmú jelentést terjesztette elő a város február havi közegészségügyi viszonyairól.

A viszonyok javultak. A halálozások száma csökkent, a természetes szaporodás 66. A heveny fertőző betegségek kevesebb számmal mutakoztak. — Figyelmet érdemel a mult ősz óta állandóan nagyszámú hastífuszes esetek jelentékeny alábbszállása.

Előfordult vörheny 7, kanyaró 3, fonosoló toroklob 3, szamárhurut 5, hastífusz 6, bárányhimlő 10, gyermekgyúgi láz 1 esetben. Halállal végződött vörheny 1, toroklob 1, szamárhurut 1, hastífusz 3 és gyermekgyúgi láz 1 esetben. — A gümőkóros halálozások mint minden tavasszal megszaporodtak, amint megfogtak szaporodni a szociális és egészségügyi viszonyok javulásáig.

A tiszti orvosok jelentése szerint a Hadházi-uton és az Erdősoron olyan szemétket raktak le az utcára, amelyben sok elhasznált sebészeti kötszer is volt, nemkülönben sok a szemét a Péterfia-utcai temető árkában. Mind ezt a tiszti főorvos jelentette az előjárásának.

A Bihari- és Wolafka-telepen az esőzések óta nagy vizállás mutatkozik.

Az egyetem részére átengedett városi kórházban a gyermekklinika kiköltözése után két pavillon megüresedett. Ezeket nem használták be-

tegek elhelyezésére állandóan azért, mert a kultuszminiszter ezt költség és fedezet hiányában nem engedte meg. Miután az így megürült 80—100 betegágyat rendeltetésüktől elvonták, ellenben a klinikák napról napra utasítják vissza a hely hiánya miatt a betegeket, a közegészségügy nagy ártalmára, — a tiszti főorvos ezt a körülményt jelentette a polgármesternek.

A főorvos jelentéséhez dr. Vásáry István főjegyző szöveget hozott. Lehetőleg állapotnak tartja, hogy a kórházi szemét szélhordásával maga a kórház telepíti széllel a baktériumokat.

Dr. Vass Károly tanácsnok a főorvos jelentésének vétele után megvizsgálta a helyzetet s a szemétket eltakarítására nyolc napi határidőt tűzött ki, mely most van lejárában.

Dr. Magoss György polgármester a gyermekklinika kitelepítéséről beszélt. Azt mondja, hogy a város azáltal a feltétellel adott a klinikák építésére annakidején három millió belbéli koronát, hogy a hatóságilag odautalt betegeket felveszik. Ezt a kötelezettséget megújította, a a kultuskormány a kórház átvételekor is vállalta, hogy a kórházat továbbra is fenntartja. Ezekre dacára sem teljesíti kötelezettségét, a betegeket azzal utasítja el, hogy nincs hely, ami annál különösebb, mert a gyermekklinikának a nagyerdőre való kitelepítése által a kórházba

két épület megüresedett s ezekbe orvosok és segédorvosok költöztek be. — Lakásokat alakítanak a kórteremből — folytatta a polgármester — akkor, amikor a betegeket hely hiánya miatt napról-napra visszautasítják. Ő felirattal fog a sérelem orvoslása érdekében a kultuszminiszterhez fordulni, de szükségesnek tartaná, ha ugyanezt megtenné a közigazgatási bizottság is.

Sághy Lajos rendőrfőtanácsos meg erősíti a polgármester szavait. — A rendőri felügyelet alatt álló beteg kéjnek felvételét a klinikák visszautasítják.

A közig. bizottság elfogadta a polgármester indítványát, tehát tiltakozni fog a kórtermeknek rendeltetésüktől való elvonása miatt.

Debreceni kereskedők és iparosok sérelmének orvoslása.

A hivatalos lap március 4-iki száma egy rég várt rendeletet közöl. — Ismeretes ugyanis az, hogy a kereskedők és iparosok körében nagy elkeseredést váltott ki a december és január hónapok folyamán gyors egymásutánban kézbesített fizetési meghagyások tömege, melyek az 1922, 1923. év folyamán benyújtott kérelmek megletelezéséről szóltak s összegükben igen jelentős, néhol az évi egyenes adók összegét is meghaladó terhet jelentettek.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara is annak idején előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez és kérte a panasz orvoslását. A most megjelenő 31.890—1925. P. M. számú rendelet az 1922. évi március 1-én és 1924. évi augusztus 31-ike között benyújtott engedélykérelmeknél a következő könnyítést teszi:

A felemelt illeték nem fizetendő be, hanem a fizetési meghagyásokban feltüntetett egyszeres összeg az amit be kell fizetni a fizetési meghagyás kézbesítését követő 30-ik naptól a befizetés napjáig számított évi 12 százalékos késedelmi kamattal együtt, 1925. évi április hó 15-ikéig.

A késedelmi kamat az egyszeres illeték összegét után számítandó. Ha valaki az egyszeres illeték összegét késedelmi kamattal együtt így befizeti a megjelölt időpontig, ha nem is élt jogorvoslattal, vagy ha jogorvoslattal élt is, de azt visszavonta az a fölötte való jogerős határozat előtt, akkor a még be nem fizetett, felemelt illetéket hivatalból törlik.

Ha valaki 1925. évi március hó 15. napja után is kap fizetési meghagyást, akkor az egyszeres illetékösszeg és késedelmi kamatjának befizetési határideje a fizetési meghagyás kézhezvételétől számított harminec nap.

A mostani tárgyalás alatt levő felebebeseknél a pénzügyigazgatóságok egy közben szóló végzéssel értesítik a felebebeszt, hogy ha az egyszeres illetéket és az esetleges késedelmi kamatot az értesítéstől számított 30 napon belül befizetik s ugyan ezen határidőn belül felebebesztüket nem tartják fenn, akkor a felebebeszt visszavontnak fogják tekinteni. Ha nem nyilatkozik, ha nem is fizet, ugy felebebesztét érdemi elbírálás alá fogják venni.

Az 1924 szeptember 1 és 1924. évi december hó 31-ike között benyújtott kérelmeket azon a címen, hogy nem megfelelő értéket vallott be folyamodó, leletezni nem lehet.

Bár a pénzügyminiszter ur döntése az anyagi igazságnak nem mindenben megfelelő, hane ma kompromisszum utján áll, mégis alkalmas arra, hogy a kereskedők és iparosok körében, különösen pedig a textil szakma körében megnyugvást teremtsen.

ELISMERT, LEGJOBB
FÉRFI FEMÉRNEMŰEK
HERMANN és FRIEDMANN
PIAC-UTCA 10. SZÁM

Hírek

Kétszáznegyven korona katasztrófája.

Kétszáznegyven korona! — Szinte sérti a füllünket is ez a szokatlanul egyszerű szám. Pedig mit jelentett ez valamikor? Egy pár ökröt vagy egy fénylős szőlőt, vagy egy pompás kelengyét, vagy egy görbe éjszaka minden megvásárolható gyönyörét. — Ma? Nem érdemes leírásával a tintát pazarolni.

És állapítja meg a miniszter is, a mint szóba került a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén. Valami szegény ember leestél lábáról s hosszú időn keresztül nyomta a kórházi ágyát. — Régen történelmet, mert az összes kórházi költség 240 koronára rúgott. De a mi emberünk ezt sem tudta megfizetni. Hiába hajszolja azóta a város. Végül is a tegnapi ülés lemondott egyszersmindenkorra a kétszáznegyven korona viszontlásáról. Bejelentette ugyanis, hogy miniszteri rendelet szerint a tízezer koronán aluli községeket nem kell behajtani, miután kár az irkafirkáért. Nem éri meg...

A Debreczeni Kálvinisták Templomgyegetésének hívdélméi szakosztálya március hó 6. napján délután 6 órakor rendes szakosztály-ülést tart. Erre tisztelettel meghívják a református egyház ügyeit érdeklő férfi és nő tagjait. Hely a Kollegium díszterme. Tárgy Gödömbey Péter nagykállói lelkész előadása a természettudomány modern kutatásai és a vallásosság.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam bizottsága ezúton is értesíti az érdeklődő közönséget, hogy Zsigmond Ferenc dr., egyetemi magántanár Jókai-előadása és Vásárhelyi Béla dr., egyetemi I. tanársegéd előadása az immunitásról nem ma, pénteken, hanem holnap, szombaton kerülnek sorra a Kollegium dísztermében, mert ma a díszterem más célra van lefoglalva.

Aranykoronás bérkocsi helypénzek. A városi tanács arra való hivatalosítással, hogy a bérkocsi viteldíjak aranykoronában vannak megállapítva, azt a határozatot hozta, hogy a bérkocsi állóhelyek díját is aranykoronában fogja szedni. Még pedig egyfogatu bérkocsik után husz, kétfogatuak után 40 aranykoronát évenként.

Fényes esküvő Debrecenben. Fényes esküvő volt tegnap Debrecenben. Kövi Ján Miklós tüzér főhadnagy esküvőt örök hűséget s imánci Putnik Béla honvédeztredes és özv. Patty Nagy Lajosné, született vári Szabó Margit Putnik Klárának. Az esketési szertartás a Szent Anna-utcai róm. katolikus templomban folyt le, melyet ez alkalomból csaknem zsuffolásig megtöltött az előkelő ünneplő közönség. Az esketési szertartást dr. Lindenberger János kormányzó helynök végezte, a tanúk lovag Wurm Emil tüzérezredes és toronyai Rigó Balázs százados voltak. Az egyházi esküvőt megelőzőleg ma délután az anyakönyvi hivatalban folyt le a polgári esküvő.

Enemanna Dávid fogvamarad. A kospipéz csalások gyanúja miatt letartóztatott Enemanna Dávid letartóztatása ellen felfolyamodást jelentett be a törvényszék tanácsához, mely tegnap foglalkozott az ügyvel. A vádtanács úgy döntött, hogy Enemanna nem helyezhető szabadlábra.

Közel két milliárd korona kincstári haszonrészesedést fizetett Debrecen február hóban

Február hónapban Lánzy Gyula pénzügyigazgatónak a közg. bizottság tegnapi ülésén előterjesztett jelentése szerint a következő adómenyiségek folytak be Debrecenben: Állatforgalmi adóbélyegben 18.899.000 korona, készpénzben 418.812.305, általános forg. adóbélyegben 1.560.302.500 korona, fényüzési adó 247.524.983, il-

letekek 1.009.094.741, bélyegjövédék 994.877.500, vegyes illetékek 94.797.025, határvámjövédék 3.540.026.400, állami kölcsön 227.847.172. Egyenes adók aranykoronában 175.732*51, kincstári haszonrészesedés szintén aranykoronában 104.872*23. Ez utóbbi papirkoronára átszámítva közel két milliárdra rug.

Az őszi vetések várakozáson felül jól teleltek át.

A pusztításokat kiheverik a vetések. — A kései vetések is megerősödnek.

Surgoth Jenő gazdasági főfelügyelőnek a városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén előterjesztett jelentése szerint a mezőgazdasági viszonyok Debrecen területén a múlt hónapban a következőképpen alakultak:

Az időjárás február hónapban is száraz volt. Az őszi vetések a kedvezőtlen téli időjárás dacára általában várakozáson felül jól teleltek át. Fagykár alig van. Az egér kiprúszott, a vetések a csapadék után a szenvedett károkat előre láthatólag ki fogják heverni. A megrongált helyeken is zöldülmi kezdenek a vetések.

Erőszakos üzletszerzésből zsarolás.

Két millió koronára ítelték Kohn Ödön Simonffy-utcai pékmestert.

Kohn Ödönt, a Simonffy utca 18. szám alatti péküzlet tulajdonosát Volosnovszky Péter zsarolásért feljelentette. A zsarolási pör főtárgyalását tegnap délelőtt tartotta meg a debreceni törvényszéken dr. Lakatos büntetőtanácsa. A vádirat szerint Kohn Ödön 1923 szeptember 13-án egy levelet intézett Volosnovszky Péterhez. A levélben többek között az alábbi szokatlan erélyes és fenyegető felszólítás állott:

— Abban az esetben, ha tovább vesz tőlem kenyeret, a család és sikerkasztás miatt Ön ellen tett feljelentésemről előllok. De ha nem vásárol, úgy hétfőn már a törvényszéknél lesznek az iratok, ahonnan vissza-

venni már nem lehet.

Volosnovszky Péter a felszólítás dacára sem vásárolta kenyérszük ségletét a pékmestertől, ellenben a zsaroló levél alapján megtette a bűnvádi feljelentést.

Kohn Ödön a tárgyaláson tagadta zsarolási szándékát és azzal védekezett, hogy a teljesen üzleti jellegű levelet a vele régebben perben levő Volosnovszky rosszhiszeműen ellene használta fel.

A törvényszék zsarolás kísérletének vétségében mondta ki bűnösnek Kohn Ödönt és az enyhítő körülmények figyelembe vételével 2 millió K pénzbüntetésre ítélte. Vádlott az ítélet ellen felebbezett.

Feltárták a debreceni határban levő andaházi templom romjait.

A 15 éves török háborúban pusztult el a kis templom a faluval együtt.

A biharmegyei Andaháza-pusztán volt birtokos az öreg Andaházi Sülágyi Mihály családjának utolsó sarja, ki debreceni és biharmegyei származású ifjak javára tekinélyes alapítványt tett a Ludovica Akadémián — a véle rokon családokból való és a debreceni kollégiumban tanuló diákok számára pedig Debrecen városa felügyelete alá rendelt nevelőintézetet alapított. Hamvai a Csokonai sírja mellett nyugosznak. **Andaházi birtokának javarésze ma a debreceni Jóna-családé.** E birtok közvetlen szomszédságában kerültek most napvilágra

a 15 éves nagy török háború elején, 1593—94-ben végtképen elpusztult Andaháza-falva templomának alapfalai.

Az Árpádkori eredetű templom a Dancsér partján, kissé emelkedett helyen állott. A falu helye, amely, mint a városi muzeum 1911. évi ot-tani ásatásaiból kitűnt, bronzkori őstelep, most egy jómódu sápi gazdácé, **Oláh Mihályé,** aki példátadó megér-téssel és kedveskedő készséggel vállalkozott

Zoltai Lajos muzeumigazgató biz

talására és úmúlatai szerint a föld alatt lappangó alapfalnak saját cselédeivel feltárására.

Ez olyan jól sikerült, hogy a muzeumigazgatónak csak a nyugot felé nező homlokzat fundamentumát kellett még kikeresnie. Így aztán felmérték és megrajzolhatta muzeumunk és az orsz. műemlékbizottság számára ennek a románizálású középkori falusi templomnak alapszerkezetét. A toronytalan, keletelt fekvésű kis egyház szentélye félkörívvél záródott. Hajója 8,5 m. hosszú, 7,30 m. széles volt. A templom egész hossza az apszissal együtt sem tett többet 12 méternél. Északfelől szabálytalan négyszögű sekrestye s egy kicsiny kriptának vagy ossariumnak falai csatlakoztak a templomhoz. A gyarló téglafalazás rusticus építömestere vall. — A románkori építészetnek megfelelően támasztófalak teljesen hiányoznak. — **Minden arra mutat, hogy ez az egyház nem sokkal Batu mongol khán hordáinak kitakarodása után, 1250—1270. körül épülhetett,** talán egy még régebb kápolna széles, lapos téglái egy részének felhasználásával.

Kiss Ferenc Debrecenben kezdte meg világhírű pályafutását.

A Nemzeti-színház nagy művészeinek debreceni estélye Forgács Rózi, Marik Irén és Percel Sári egy műsoron.

Nagy és általános érdeklődés előzi meg városzerte azt a magas színvonalu művészestélyt, mely március 12-én csütörtökön az Arany Bika dísztermében Kiss Ferencnek, a Nemzeti Színház országos híró tagjának sokoldalú művészetét fogja megszólaltatni a debreceni publikum előtt.

Kiss Ferenc karrierje a háboru végén a Csokonai-színház színpadáról indult el diadalutjára, hogy kivívja magának az egész ország megbecsülését és rajongását. Magasan ivelő pályája akkor jutott az országos dicsőség tetőfokára, amikor a Nemzeti Színház igazgatósága neki osztotta Herceg Ferenc kiváló darabjának, a „Fekete lovasnak“ főszerepét. Azóta minden egyes színházi év meghozta Kiss Ferenc számára a maga nagy és felejtethetetlen sikereit. Az az egynehány esztendő, mely Kiss Ferenc kezdő évei óta eított, művészi egyéniségét kifejeztette és nevét már életében is a magyar színművészet halhatatlanjai közé iktatta be.

A nagy érdeklődés, mely Kiss Ferenc debreceni előadását megelőzi, méltó megnyilatkozása a közönség szeretetének. Az estély érdekességét nagyban fokozza a többi szereplőknek: Forgács Rózinak, Marik Irénnek és Percel Sárinak fellépése, akiknek művészete magában véve is garantálja az általános sikert.

A művészestélyre jegyek még kaphatók Hegedűs és Sándor és a Méliusz könyvkereskedésekben. Hat-személyes páholy 350.000, négy-személyes páholy 250.000, előrendű állóhely 50.000, másodrendű 40.000, harmadrendű 30.000, erkély 25.000, állóhely 20.000 korona.

Jutalék után is kell fizetni a forgalmi adót. A debreceni Gőztéglagyár egyik alvállalkozóját, Róseburg Jenőt a debreceni törvényszék adócsalás miatt 2 millió 700 ezer korona pénzbüntetésre ítélte a ma délelőtt megtartott főtárgyaláson. Rósenberg Jenő ugyanis az 1923. évben azok után a jutalékok után, melyeket a Gőztéglagyártól a szállítások felében kapott, nem fizetett forgalmi adót. Egyszer azonban a forgalmi adó ellenőrok a könyvek átvizsgálásánál észre vették, hogy a jutalékok után a forgalmi adó nincs lerőva. — Utólagos számlálással 61 ezer koronára állapították meg azt az összeget, melytől ny módon Rósenberg Jenő az államot megkárosította. A törvényszék ma marasztaló ítélet ellen Rósenberg felebbezett az ítéletáblához.

Születések.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Emeri Mihály fm., leány Aranka, — Nagy András fm., leány Magda Eszter, — Gulyás Juliánna munkásné, fia halva született, — Jakab László leány Katalin, — Nándor Ernő föld-bérlő, leány Margit, — Nagy Margit cseléd, két fiu, egyik István, a másik halva született, — Nagy Eszter cseléd, fiu Lajos, — Jenes Lajos fm., leány Mária, — Soós András fm., fiu János.

x Tűkőrgyártás, üvegciszolást régi tűkőrgyártási vállalat Síp-kovics Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35—

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Március 6. A vörös ember. Vigjáték. D) bérlet.
Március 7. Nótás kapitány. Operette. Tisztteljes-est. Bérletszünet.
Március 8. D. u. Postás Katica. Operette. Olcsó helyárak.
Március 8. Este: A cigány. Népszínmű. Bérletszünet.
Március 9. A vörös ember. Vigjáték. A) bérlet.

Színházi iroda jelentése

"A vörös ember" Drégely Liptai kitűnő vigjáték újdonsága, mely eredeti mesével, kacagtató helyzetkomikumával és ötleteivel páratlanul mulattató est lesz mindenki számára még ma pénteken kerül színre a nagyszertien bevált eredeti kiosztásban.

Tisztteljes-estben szombaton Nótás kapitány, Grete Kóbor Irén, Boriska Szilágyi Marcsa. Jegyeket ajánlatos már ma megváltani.

Vasárnap este "A cigány", Rózi híres szerzőjét Hatasi Mariska, Zsiga cigány László Gyula játssza.

Olcsó helyárakkal vasárnap délután "Postás Katica".

A mozgószínházak műsora

VIGSZÍNHÁZ: "Három hé" Elynor Glyn világhírű regénye új feldolgozásban. Az amerikai filmművészet legnagyobb remeke. Gyönyörű felvételek, a legnagyobb szerű rendezés Conrad Na-el és Aileen Pringle főszereplésével. Hétfőn Garcon asszonyok Corinne Griffith és Milton Sills főszereplésével.

APOLLO: 2 és fél óras műsorban a szezon legjobb kacagtató vigjátékai. Az álomkóros Fix-Fox burlesz 7 f. v. II. Villanyos vőlegény vigjáték 7 felv. Hétfőn: Az utolsó tánc Betty Compsonnal.

URÁNIÁBAN: Szombaton a Boszku föld e.

METEORBAN szombaton "Egy asszony vallomása" és "Az élet száműzöttjei" natálie Kovánkóval a főszerepben. Csak felnőtteknek. Előadások 6 és 8 órakor.

Sport

A labdarúgó kerület fegyelmi tanácsa

Péntek este 6 órakor ülést tart. Az ülés tárgyszorozatában szerepel Róth Kálmán felébbzése és a DVSC óvása a DKASE ellen. A tagok megjelenését kéri a vezetőség.

A DVSC

Szombaton este 6 órakor játékos értekezést tart az egyetemi körben. A játékosok teljes számu megjelenését kéri.

Varrógép javít sok lelkis nevelésen és legolcsóbban Singer & Co varrogép részvényársaságnál Debrecen, Piac u. 79.

Antisanol kenőcs izzadás ellen.

Legjobb, legolcsóbb bék-beli minőségű sütemények Sebőknel

Elsőrendű károllos

SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEREK RAKTÁRON

Letartóztatott a debreceni rendőrség egy asszonyt, aki 800 millió kosztpénzt vett fel és nem tudott fizetni.

Még könyveket sem vezetett. — Pontosan nem is tudja, mennyivel tartozik.

A debreceni rendőrséghez az elmúlt napokban több feljelentés érkezett Kecskés Istvánné, született Orosz Ágnes ellen, kinek a Magossutca 5 szalatt hentesáru üzeme van. A feljelentések kosztpénzcsalással vádolják az asszonyt. A feljelentők közül Weinreb Mayer és Imre Lajos azzal vádolják az asszonyt, hogy tőlük mintegy 100 millió korona kosztpénzt vett fel, de sem a tőkét, sem a kamatokat nem tudja fizetni és így nagy a valószínűsége annak, hogy velük szemben csalárd módon járt el.

Az asszonyt beidézték a rendőrségre, hol azzal védekezett, hogy önhibáján kívül jutott bajba.

Üzemét kiakarta bővíteni, nagyobb forgalmat akart elérni és miután forgatókönyvéhez másként nem tudott hozzájutni, kosztpénzeket vett fel.

A kölcsönöket azonban olyan magas heti kamatra kapta, hogy nem bírta fizetési kötelezettségét teljesíteni.

Kiderült aztán, hogy Kecskés Ist-

vánné nemcsak a feljelentőktől, hanem még tizenöt más személyiségtől, köztük magasabb állású uraktól is vett fel kosztpénzeket, egy darabig fizette a kamatokat, de aztán se a kamatot nem tudta fizetni, sem a tőkét visszaadni. Körülbelül 800 millió koronával károsultak összesen Kecskés Istvánné üzletfelei. Erdekös, hogy többben nem is teltek elene feljelentést, nyilván mert szégyelik a dolgot, illetve, a nagy koszt-kamatot, mely legtöbb esetben 6—8 százalékot tett ki.

Legérdekesebb a dologban, hogy Kecskés Istvánné tulajdonképpen pontosan nem is tudja, hogy mivel tartozik ügyfeleinek. Könyveket ugyanis nem vezetett és jóformán még egyéb feljegyzései alig vannak. Régebben az asszony pontosan fizette a kamatokat, úgy hogy hitelezői között van olyan is, aki a tőkének kétszeresét kapta már vissza kamatok fejében, de azért most követeli a tőkét is.

Kecskés Istvánnét a rendőrség letartóztatta és holnap átkísérik az ügyészség fogházába.

A debreceni vendéglősök 25-ik bálja tegnap zajlott le.

A zajos, hangos, vidám farsangban mindenkinek kijutott bőven a mulatságból, táncból. A báltermek minden alkalomból megteltek a farsangolokkal. Mindenki mulatott és táncolt. A vendéglősök és a pincérek maradtak az utolsók. Az 6 báljuk tegnap zajlott le az Arany Bika fényben uszó dísztermében.

Este fél 11-kor rázendített a katonazenekar a híres régi vendéglős csárdásra: "Jaj de magas ez a vendéglőség". A párok bevonultak a terembe és megkezdődött a bál. A megnyitó táncban részt vett: Kemény János Nagy Endrénével, Németh Nándor Molnár Lajosnéval, Gazday József Kemény Jánosnéval, Szathmáry Zoltán Németh Nándor néval, Rozenberg Sándor Harsányi Sándornéval, ifj. Dullmann Ferenc Diósy Árpádnéval, Diósy Árpád Köszterner Józsefnéval, Lókody Sándor özv. Dallmann Ferencnével, Szegedy Vilmos Ring Ferencnével, Ring Ferenc Szegedy Vilmosnéval, Kovács József Fischer Jenőnével, Kovács Józsefné Fischer Jenővel.

Megjelent urasszonyok: Kemény Jánosné, Gyéry Lajosné, Marx Jánosné, Ring Ferencné, Bernardin Jánosné, Vecsey Nagy Endréné, Muraközy Kálmánné, özv. Nagy Antalné, Hegedüs Mihályné, Bozóky Jánosné, Röllich Edéné, Horváth Károlyné Nagy Mihályné, Molnár Lajosné, Csősits Lajosné, Szabó Károlyné, Juhász Istvánné, Szauer Kálmánné, Engel Ármánné, Fischer Jenőné, Kardoss Sándorné, Kemény Jánosné, Bernardin Jánosné, Nagy Mártonné, Papp Lászlóné, Eisenberger Dezsőné, Paczók Lajosné, Neumayer Lajosné, Hegedüs Antalné, Németh Ambrusné, Weisz Ignáczné, Schwartz Józsefné, Ring Ferencné, Szőke Ferencné, Bihari Lajosné, Vecsernyés Ernőné, Fehér Istvánné, Varga Gáborné, Pávay Józsefné, Gozday Józsefné, Kovács Józsefné, Németh Nándorné, Márton Lajosné, Fischer Jenőné, Tóth Lajosné, Hegedüs Mihályné, Diósy Árpádné, Jerendi Jenőné, özv. Kerekes Andrásné, Gémöry Menyhértné, Rosenberg Dezsőné, Rosenberg Sándorné, Fülöp Istvánné.

Urleányok: Papp Eszti, Marx Margit, Marx Jolán, Kállay Maris-

ka, Szőke Ilonka, Tóth Margit, Szabó Piri, Szabó Ilus, Bothos Manyi, Trampus Mariska, Bakó Anna, Erdélyi Rózsika, Neumann Rózi, Kohn Irénke (Nyiregyháza), Horváth Erzsike, Nagy Rózsika, Hegedüs Gizella, Titonelli I., Barkó Juliska (H.-Böszörmény), Tolnay Ilonka, Böszörményi Manci, Csinege Ilonka, Berkó Mariska, Szőke Ilonka, Vecsernyés Mariska, Fehér Zsuzsa, Fehér Eszter, Fehér Manci, Harsányi Margitka, Harsányi Irmuska, Tolvaj Bözsike, Gazdag Bözsike, Nánassy Margit, Nánassy Rózi, Sturm Evi, Gömöri Bözsike, Kovács Amália, Sós Irma, Sós Kató, Hegedüs Piroška, Birs Mariska, Birs Klári, Birs Margit, Weisz Sufika.

A verésihirdetmény

127—1295. ügyszám alatt felvett jegyzőkönyvem alapján közhírré teszem, hogy hivatalos helyiségemben (Piac-u. 46.) folyó évi március hó 9. (kilencedik) napján, hétfőn déli 12. (tizenkettő) órakor a K. T. 306. paragrafus alapján kéziraltalpa adók terhére és veszélyére megtartandó nyilvános árverésen:

- 1. 1 drb. férfi aranyóra 2.000.000 K kikiáltási árban,
- 2. 2 drb. alpacca aufsatz alj, egy 5 drb-ból álló áttört alpacca teáservis és egy drb. áttört alpacca kenyér tálcá összesen 1084 grm. súlyban együtt 1.000.000 K kikiáltási árban,
- 3. szükség esetén azon alól is a legtöbbet ígérőnek a vételár, fényűzési adó és vételi illeték azonnali készpénzben való lefizetése ellenében eladog adatni.

Debrecen, 1925. évi február 27.
Dr. Mándi András
dr. Lintner Sándor debreceni kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői kamara 19—1920. számu rendelvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF.
Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat
Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r.-t. nyomdájában.

Tőzsde

20 ezer koronával olcsóbbodott a buza.

Nagy áresések a gabonapiacón

Az amerikai piacokon bekövetkezett nagy esések hatása már a nyitáskor jelentkezett, amennyiben a pesti tőzsde megindulásakor feltűnően nagy lanyhaság uralkodott. Az induláskor a búzánál 15—20 ezer koronával alacsonyabb árakat ajánlottak, mint a tegnapi jegyzések voltak. Üzlet csak zárlat felé fejlődött ki, de vételkedv csak alacsonyabb árakon mutatkoztak.

A rozs is lényeges áreszteséget szenvedett. Ebben a forgalomban kisebb volt, mintegy 15 vagon rozst adtak el zárlatig, átlag 15000—17500 koronával alacsonyabb árakon a tegnapi zárlatnál. Budapesti paritásában dulikált kasszával 450000 koronával kötötték rozstot a tőzsdeidő első felében. Zárlatkor már 442500 koronával is jött létre üzlet Budapesten, ami 20500 koronás áresést jelent. A tőzsdefanácis 15000 koronával mérsékelte a rozs jegyzését.

A takarmánycikkre piacán is minden cikk számottevő áreszteséget mutatott.

Aránylag még legjobban tartotta az irányzatot a tengeri, amely csak 2500—5000 koronával alacsonyabb áron került ma forgalomba. Kötöttek prompt zabot budapesti paritásában 252,500—257,000 koronáért.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: buza 76 kilós tiszavidéki 555—557 és fél, egyéb 552 és fél—555, 78 kilós tiszavidéki 562 és fél—565, egyéb 560—562 és fél, rozs 445—447 és fél, tak. árpa 380—400, sörárpa 460—480, köles 270—280, zab 420—430, tengeri 255—260, korpa 222 és fél 225.

Tartott az értéktőzsde.

Tartott volt az irányzat a mai értéktőzsdén és csupán lényegtelen áreltolódások történtek. A kül- és hazai Salgó felszázalékos árfolyulást ért el. M. Hitel pedig 3000 koronával lanyhult. A közlekedési papírok piaca ma is barátságos volt. Államvasut és Nova 3 százalékgig terjedő árfolyulást tudtak elérni a többi értékek nagyrészt változatlanok. A csekkorpiacón nem volt említésre méltó eltolódás.

Zürichi zárlat

Páris 2650, London 2479, New York 520 egynyelcad, Brüsszel 2622 fél, Milánó 2100, Hollandia 207.60, Berlin 123 hétnyelcad, Bécs 73.30, Szófia 380, Prága 1544, Varsó 100 egynyelcad, Budapest 72, Belgrád 835 fél, Bukarest 257 fél.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 1500. Árak: könnyű 18—19.5, közép 10.5—21.5, nehéz 21.5—22.5. A vásár élénk volt.

Nemesfémpiac.

A nemesfémek piaca tartott, a hűföldi fizetőeszközök ára is változatlan. A 20 koronás magyar arany 304—305 000 korona, az osztrák ve etti 294—296,000. Az ezüstárak ismét esett, mert jelentős áru jelentkezett a piacon. Az ezüst egykoronás 5800—6000, a régi ezüstforint 13,500—14,500, az ötkoronás 31,000 korona.

Az aranykorona árfolyama.

Egy aranykorona a dollárkursuson át számítva 14 675 papi korona.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debreczent

Apró hirdetések

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlakiadó öhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. — Az apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbétűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

AJÁNLAT

Tégla legolcsóbban a Hortobágy Téglagyár Rt-nál. Szentanna-u. 11. sz. alatt kapható. Új égetésünk kitűnő minőségű. 237

Használt könyveket, egész könyvtárakat állandóan vásárol — Har maly könyvkereskedése, Fűvész-kert u. 14. H211

Porszívógéppel szőnyegeteket, butorokat s általában lakásokat portalanít vagy a gépet kiköcsönözi. — Göncös Lajos villamoszerelési vállalat. Debreczen, Batthyány-u. 26. 309

Fajborok Szent Anna-pusztai szőlőtelepről (Vámospéres mellett) 1923. évi Sylvani, Furmint és Nagyburgundi, 1924. évi Kadarka, Erdei, Kővidinka, zserjó, Rizling és Nagyburgundi minőségekben hordónként vendégszolgálat és kereszteseknek eladó. Értekezhetni naponta délután 2-5 óráig, Török Bálint-u. 18. földszint. H8

Nyugalmasított tisztviselő budapesti útjában mindenféle megbízás elintézését vállalja. Cim a kiadóban. H18

Szántást jutányos árért vállalkoz. Homok-u. 26. E92

Kóser húsvéti kokadi bor 25 liter-től feljebb literenként 17000 koronáért kapható, Széchenyi-u. 25. Weisz-nél. F34

Burgonya elsőrendű minőségű, — házhoz szállítva, termelőnél. Piac-u. 61. földszint. F31

500 katasztrális holdas szabolesi birtok, Debreczentől 18, vasútállomástól 3 kilométernyire haszonbérbeadó. Bővebbet Deák Ferenc-u. 6. ügyvédi irodában. F37

Zongoraoztatást jutányosan, akadémiai tanterv szerint, Gyors előhaladás biztosítva. Hüvelyes-u. 1. H32

Újléta-vámospécsi saját termésű fajborok kisebb vagy nagyobb tételben bármikor kaphatók. 50 Hl-en felüli vételnél 10 százalékos árengedmény. Debreczen, Kossuth-u. 9. I. em. E88

LAKÁS, ÜZLET

Pincehelyiségek 4 HP. elektromotorral, transmissioval ipari célra vagy raktárhelyiségnek kiadó. Cim az egyetértésnél. E814

Elköltözés miatt azonnali beköltözésre kiadó: szoba, konyha, mellék-helyiségekkel és szőllő, természetesen együtt. Homokker, gróf Tisza István utca 4b. Értekezni lehet d. u. 1-2 között. 6

Április vagy május 1-re keressék: 4, esetleg 3 szoba, fürdőszobás, egészes, napos lakást lelépés vagy magas bér ellenében. Cim a kiadóban. E75

Kiadó üzlethelyiség, azonnal, Csapó-utca 95. alatt. Cséky hentesnél. — H24

Utcai szoba, két ágyas, csendes, 45 aranykoronáért kiadó. Eötvös-u. 3. E94

Szoba, konyha csekély átalakítás ellenében olcsón kiadó azonnalra. — esetleg butorral. Erdősor 7. E90

Butorozott szoba 15-re kiadó, központban. Simonffy-u. 11 földszint 2. E89

Kettő mázsa búzát fizetnek két szoba, konyha, mellék-helyiségekkel álló üres lakásért. Cim, Kontsek fióktüzet. Piac-u. 22-24.

Szőlő felesbe (lakás nélkül) azonnal kiadó, Lehel-u. 37. Ujkert. E93

Bérbeveszek fiatal pár részére hónapos szobát, esetleg konyhahasználattal. Gábor, Hatvan-u. 1. II. 5. Telefon 8-23. E95

KERESLET

Elveszett a Hatvan-utcaútól a Kossuth utcán át és vissza, — csütörtök délelőtt egy sor igazgyöngy, amely amely elszakadt; becsületes megtaláló nagy jutalomban részesül. Hatvan-u. 35. sz. I. em. 38

ÁLLÁST KERES

Tisztességes, egészséges nő vállalja intelligens szülő gyermekét szoptatásra, esetleg urali családhoz bejárna szoptatni. Timár-u. 29.

ÁLLÁST KAP

Bádogos és fényező tanoncok jó fizetéssel felvétetnek Gebauer fémarú gyárnál, Homokker, Hid-u. 10. 4

Cipészegéd állandó munkára felvétetik, Almássy, Kossuth-u. 13. E81

Aranyat ezüstöt, drágaköveket, nemes fogat legmagasabb árrban vesznek!
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

Kettő ideiglenes férfiapidijas — (4-6 vagy 8 középszkolát végzett) felvétetik a Kereskedelmi és Iparkamaránál. Sajátkezüleg irt kérvény személyesen adandó be a kamara hivatalánál. 9-es számú szobában. F36

Irodista nőt, ki gép és gyorsírásban jártas, keresünk, Hungária, Hunyadi-u. 11. F35

Vincellér kerestetik, lakás ellenében. Cim Elő Szilágysági, Csapó-u. 7. sz. E100

Tanuló fizetéssel felvétetik, Rothmann üvegüzlet, Csapó-u. 19. H26

Fodrászegédet kiegészítőnek felvesznek, Kárpóli, Eötvös-u. 64. 25

ELADÁS

Magánjáró, eredetihez hasonlóvá a múlt évben átalakítva, 8 HP, hét légkörös, Marsall-gyártmányu, 1906. évben készült, eladó. Értekezhetni: Barna utca 3. szám alatt. 139

Budai Ézsaiás utca 14-16. számú háztelek eladó. A telek 600 négyszögöl, melyből 300 négyszögöl szőlővel s bőven termő fajgyümölcsfakkal van beültetve. A jó karban tartott lakóház áll: 3 szoba, előszoba, konyha, kamara, fürdőszobából, ezen kívül külön épített mosókonyha, sertésöl, fűskamara, baromfiól stb. Értekezni lehet Barna utca 3. szám alatt, a tulajdonosnál. 136

Gőzlokomobil, 10 HP. tíz légkörös, MÁV gyártmányu, 1920. évben készült, majdnem új, eladó. 138

Eladó Ondódon, Perez dűlőben, 5 kat. hold föld, buzavetéssel. Kiadó a Kismacson 13 kat. hold föld, megszántva. Azonnal átvehető. Veres-u. 20. szám. E122

Csösz kerestetik sámsoni szőlőbe Értekezhetni: Arany János utca 53

Gyümölcsfák garantált elsőrendű legkiválóbb fajokban, kisebb-nagyobb tételben kapható Szabó fűvészkerti kertésznél lerakat, Fűvész-kert 4. 7

Kismacson a Dragota-féle birtokból 18 és 20 hold elsőosztályu föld részletekben is előnyösen eladó. dr. Pécsi ügyvédnél, Verbőczy-u. 2. 8

Eladó 5 öl tölgyhasáb ölenként — 680,000 Varga-u. 11. H15

Arverési hirdetés. 6-os, 7 légkörös Marschal magánjáró cséplőgarnitúra 18 éves március 11-én önkéntes árverésen eladatik. Hajduszo boszló, Rákóczi-u. 6. H9

Egy kisebb tükör, használt tengeri daráló, ócska fürdőkád eladó. Könyök-u. 8. 291

Cukrászati tanfolyamot nyitok! hol a modern cukrászat tudományát fogom elméletileg és gyakorlatilag előadni. A sikeres elsajátítást biztosítom a 4 hetes kurszus végzetével. A tanfolyam díja oly jutányos lesz, hogy minden érdeklődőnek lehetővé teszem, hogy résztvehesse. **Kristhó Károly** cukrászmester.

Értesítem az érdeklődőket, hogy a cukrászati tanfolyamra a beiratkozások március 2-től bezárólag március 8-ig az Ipartestület tanácsstermében, Simonffy-u. 1c. sz. alatt naponta d. e. 10 óráig 12-ig eszközlöm. **Kristhó Károly** cukrászmester. 12

Pénzkölcsönököt ingatlanra, befektetéssel, legjutányosabban közvetít pénzeket elhelyez a Közvetítő Bank Piac-u. 42. 662

Nagy mennyiségű csutka s szalma van eladó. Cim Egyetértésnél. E84

Eladó két ágy és egy padlástlépcső. Nagy szücsnél, Szent Anna u. 3. — H23

Antik íróasztal, ruhaszekrény, óra és egyéb butorok eladók. Kazinczi u. 2. sz. E101

Alig használt különleges takaréktűzhely eladó. Lónyai-u. 3. E102

Eladó egy nagyon szép villanyesilár sürgősen. Beresényi-u. 33. E104

Eladó 6 HP. magánjáró cséplőgarnitúra vagy eleserélem 8 HP. lokomobilért. Rozsár Imre, Hajdunánás 641. szám. F32

Egy pár himzett dupla függöny eladó. Libakert-u. 2. sz. 3. ajtó. E103

Eladó Eötvös-u. 59. sz. modern család ház, egészen beköltözhető, ügynököket díjazok. F33

Nagyszepesen 6 hold első osztályu szántóföld eladó. Értekezni Arany János-u. 44. H30

Keltetőgép 60-as, Nationalkassa eladó. Hüvelyes-u. 1. H31

Terméskő, két és fél vagon olesón eladó. Novák, Domahidy u. 8. H25

Üzleti berendezés, teljesen jókarban üzleti felszerelésekkel együtt eladó. — Értekezhetni: Hajduböszörmény Báthory Gábor-u. 3486. sz. H27

Eladó 16 hold búzatermő szántóföld Szabolesmegyében. Értekezhetni Késes-u. 20. H28

VEGYES

Italmérés engedélyem van. Társulnék pénzes emberre vagy akinek erre megfelelő helyisége van. „Szakértő” jelégere — kérem teljes című ajánlatot az Egyetértéshez. E98

10 millió kölcsönt keresek, tisztességes kamaton felül ebéd-kosztot adnék. „Biztos pénz” jelégere kérem a címet az Egyetértéshez. E99

Elveszett egy piros pej csikó, 2 és fél éves, bal farán VA. — A megtaláló illó jutalomban részesül. Agárdi utca 19. E96

10 milliót koszt-kamatra keresek ingatlan fedezetre vagy kézirélogra. Egyetértésbe cím. E97

Bánkon 16 hold szántó, kaszálló, tanyával bérbe adatik. Szent Anna-utca 6. emelet. H29

Trágyát veszek és háztól kihordatom. Cimet Kossuth-u. 9. házmasterhez kérem. H29

Eladó emeletes bérpalota a Széchenyi-u. elején

Részletes felvilágosítást készséggel nyújt a személyesen érdeklődők részére, az ingatlan eladása felett kizárólagos joggal rendelkező Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda Veres-utca 9. sz.

Mosott rongyot

vesz a „Tiszántúli Hírlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kirúthatja a szabadalmazott féregiróval. Olcsó árban kapható

STERN

festéskészletben, PIAC-U. 10. Bikkával s ember.

Garantált minőségű patkány és egérrítő állandóan nagy raktár

Délután **5** órakor jelenik meg a

TISZÁNTÚLI HÍRLAP

Közt a hivatalos érték-papír- és terménytőzsdei záróárnyomokat

Debreczen egyetlen délutáni napilapja

Telefon könyvnyomda 788, szerkesztőség és kiadóhivatal: 7-89. sz dm.